

ere indvundne ved Salg af ældre Beholdninger. Den samme ærede Landstingsmand har ogsaa anført, at Biscuitsagerne vare en Modesag; men det maa dog erindres, at Thorvaldsens Arbejder vel ingenlunde maae siges at ville blive en Modesag saaledes, at de kunne siges ganske at gaae af Mode (Hør!). Jeg maa saaledes gjentagende ret meget anbefale det høitærede Thing i sin Tid at gaae ind paa de Ændringer, som Flere af os ville tillade os at stille.

Blechingberg: Jeg har sluttet mig til de Ændringsforslag, som den sidste ærede Taler har antydet, at han agter at stille.

Solberg: Ja, naar den ærede 1ste Landstingsmand for 9de Kreds (Dahl) udtaler det saa bestemt, at Thorvaldsens Arbejder ikke kunde blive en Modesag, saa troer jeg ikke, at den ærede Rigsdagsmand rigtig kjender den Magt, som Moden har, og den Indflydelse, den har paa de menneskelige Forhold. Der er nemlig Meget, som har været ligesaa ophøiet og skjønt, som dog har maattet bøie sig for Modens Almagt. Jeg skal endnu blot tillade mig nogle faa Øtringer med Hensyn til, hvad der er fremført af den ærede 1ste Landstingsmand for 3die Kreds (Kierkegaard). Da det nok kunde tænkes, at jeg vilde stemme for Lovforslaget, saaledes som det er kommet til os fra det andet Thing, maa jeg forvare mig mod det Udtryk, han har brugt om dem, som ikke ynde, at Fabrikken drives for offentlig Regning, at vi nemlig af Hævnfølelse skulle ville have alle disse Fabrikker nedlagte; men det begrunder sig aldeles ikke paa nogen Hævnfølelse. Den ærede Rigsdagsmand tager noget feil, naar han sammenligner noget Saadant med Pependilens (Svingninger Munterhed). De practiske Folk komme igjennem Erfaringer til Principer, de see, høre, lægge Mærke til og overveie alt saadant Noget, og naar de have seet, hørt, overveiet og prøvet Forholdene, komme de til et Princip, grundet paa Erfaring, og derefter bedømme de saa Forholdene, og naar de da finde, at en enkelt Ting kan henføres under dette Princip, ville de have, at den skal behandles i Dverøensstemmelse dermed. Det gaaer ikke til hermed som med Pependilens Svingninger, og skjøndt det og

saa er sagt, at den menneskelige Fornuft ligger en fuld Mand tilhøst, som, naar man hjælper ham op paa den ene Side, falder af paa den anden, troer jeg dog ikke, at det forhold sig rigtigt i den Henseende. Det ærede Medlem har nemlig ikke lagt Mærke til, at en Privatmand ganske anderledes kan drive saadanne Fabrikker end det Offentlige, han er ikke bunden til saadanne Forpligtelser med Hensyn til Bestyrelsen, som det Offentlige er bundet til; han er ikke saa afhængig som det Offentlige er, han kan ganske anderledes kjøbe de Sager, han skal bruge, og han kan paa en ganske fordeelagtigere Maade affatte dem end det Offentlige kan. Naar jeg derfor maaskee, efter at have prøvet, hvad der er sagt for og imod, skulde komme til det Resultat, at jeg maa stemme for at vedtage Loven saaledes, som den foreligger, vil jeg forvare mig mod, at jeg har gjort det af nogensomhelst Hævnfølelse mod en aldeles død Ting.

Beutner: Forsaa vidt det af den ærede 1ste Landstingsmand for 9de Kreds (Dahl) og flere andre ærede Landstingsmand er anført, at det var en Kunstanstalt, som skulde besyttes, saa indseer jeg dog ikke, selv om jeg vil indrømme dem dette, hvorfor en Kunstanstalt ikke kan drives ligesaa vel for privat som for offentlig Regning, og selv om den skulde trænge til Understøttelse, har jo Staten Magt og Leilighed til paa mange andre Maader at komme den til Hjælp ved sin Understøttelse. Naar den samme ærede Landstingsmand endvidere har anført, at der for det Produkt, som fremgaaer af Porcellainsfabrikken, er en national Forkjærlighed tilstede, vil jeg ogsaa indrømme ham dette; men den vil jo ligesuldt kunne finde Næring i dette Product, naar det udgaaer fra en Privatmands Fabrik, ligesaa vel som naar det udgaaer fra det Offentlige, og i alle Tilfælde er det dog et Spørgsmaal, om denne Nationalitet skal opretholdes fabrikmæssigt. Den ærede 1ste Landstingsmand for 3die Kreds (Kierkegaard) har udtalt, at han vil stemme imod Lovforslaget, fordi han var overbevist om, at Fabrikken ikke medførte noget Tab for Statskassen nu, og heller ikke vilde gjøre det i Fremtiden. Jeg kan virkelig ikke troe, at man af de førte Erfaringer, som